

EDUKACYJNE FORUM KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

MULTIMEDIALNY KATALOG ZAWODÓW

ZAWÓD: ROLNIK

Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
Działanie 3.4 Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie
Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnianie uczenia się przez całe życie

ZADANIA ZAWODOWE

ŚRODOWISKO PRACY

MASZYNY I NARZĘDZIA

Sprawdź
swoją wiedzę

Wywiad
posłuchaj,
przeczytaj, zobacz

ROLNIK

PREDYSPOZYCJE

WARUNKI FIZYCZNE

LITERATURA

CZY WIESZ, ŻE ...?

KARIERA ZAWODOWA

CZYM ZAJMUJE SIĘ **ROLNIK**?

ZADANIA ZAWODOWE:

- Uprawą roli z uwzględnieniem wpływu czynników klimatycznych na wzrost roślin.
- Oceną jakości materiału siewnego, przygotowaniem nasion i pól do zasiewu oraz dobieranie środków ochrony roślin.
- Obsługą maszyn rolniczych takich jak traktor, kombajn, siewnik, pług, sadzarka).
- Prowadzeniem hodowli zwierząt.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY ROLNIKA?

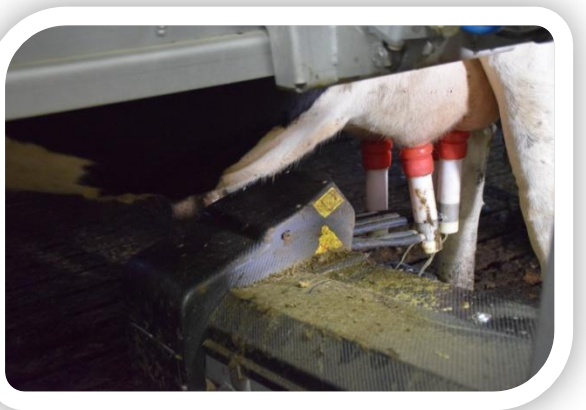
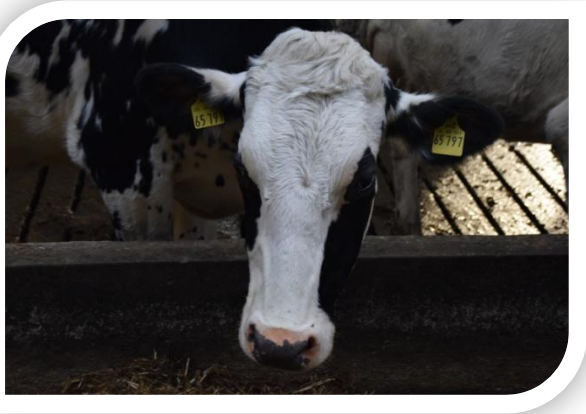
Miejsce wykonywania pracy

Rolnik wykonuje swoją pracę w zależności od prowadzonej działalności (rolniczej lub/i hodowlanej). W przypadku prac polowych jest to praca w terenie (pola) z wykorzystaniem maszyn rolniczych (traktor, kombajn). W przypadku hodowli rolnik częściej pracuje w pomieszczeniach zamkniętych (oborach, kurnikach). Praca jest wykonywana niejednokrotnie w trudnych warunkach (zakurzenie, hałas, warunki atmosferyczne).

Charakter pracy

Praca rolnika jest pracą fizyczną, w większości samodzielną na terenie całego gospodarstwa rolnego.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY ROLNIKA?

Możliwości zatrudnienia

Rolnicze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, przetwórstwo spożywcze, produkcja rolnicza, własna działalność gospodarcza np. rodzinne gospodarstwa rolne itp.

Stanowiska pracy

- Hodowca drobiu
- Hodowca trzody chlewnej
- Operator maszyn rolniczych

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY ROLNIKA?

Czas pracy

Jest to praca całoroczna, bez ustalonego limitu godzin pracy.

Zarobki

Wynagrodzenie waha się i zależy od wielkości i charakteru prowadzonej działalności gospodarczej ok. 2631 zł brutto (dane GUS 2012) lub dochód z 1 ha wynosił 2869 zł brutto (dane GUS z 2013r.)

Czynniki zagrażające zdrowiu

- Kontakt z substancjami drażniącymi (pestycydy, herbicydy, odchody zwierząt, amoniak).
- Praca w szkodliwych warunkach (stężenie amoniaku, zakurzenie, hałas).
- Praca przy maszynach rolniczych (wysokie ryzyko wypadku).

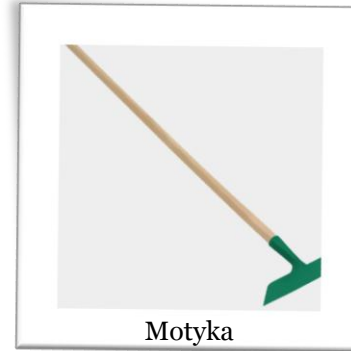
JAKICH MASZYN I NARZĘDZI UŻYWA ROLNIK?

Kosa

Widły

Motyka

Kultywator

Siewnik

Przyczepa

Rozrzutnik

Brona talerzowa

Opryskiwacz

Sadzarka

Ciągnik rolniczy

Kosa

narzędzie rolnicze służące do ręcznego ścinania zbóż i traw.

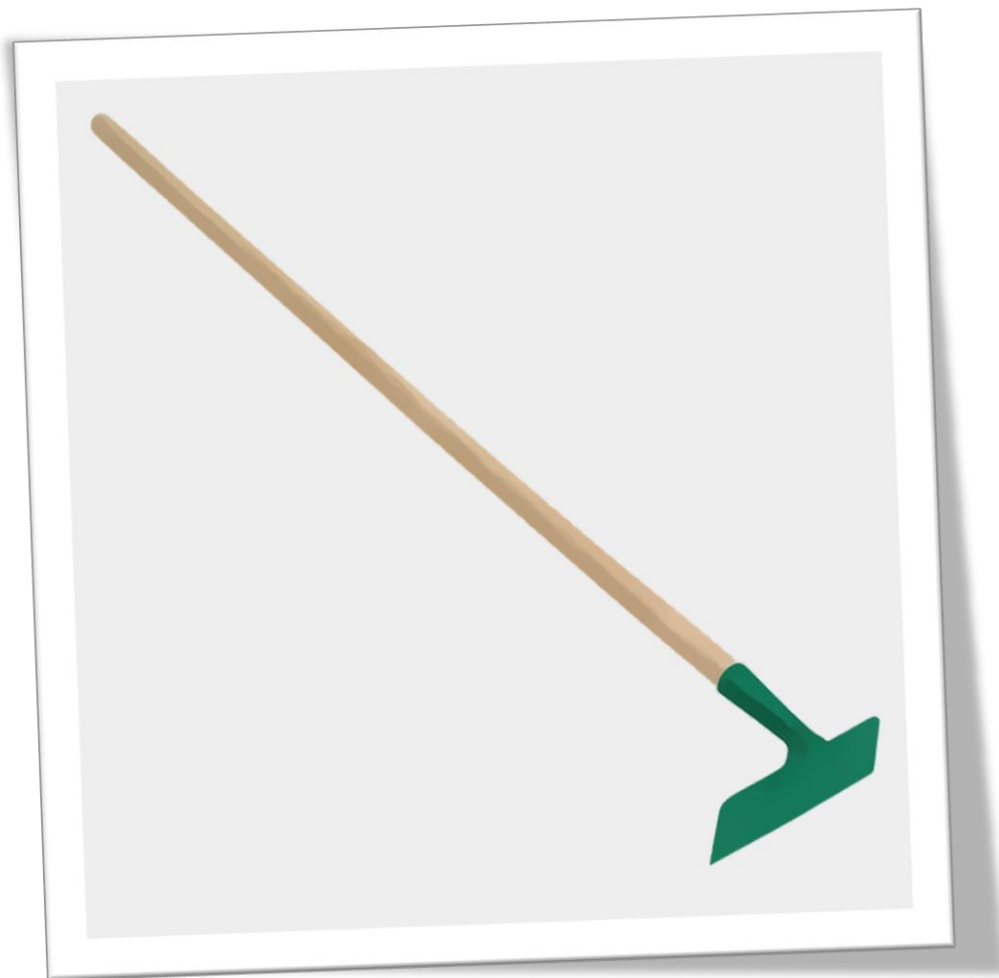
Widły

ręczne narzędzie rolnicze służące do zbierania słomy lub siana, rozrzucania obornika lub spulchniania gleby.

Motyka

ręczne narzędzie rolnicze służące do prac polowych.

Kultywator

rolnicze narzędzie uprawowe służące do mechanicznego spulchniania gleby.

Siewnik

maszyna rolnicza służąca do wysiewu nasion.

Przyczepa

pojazd drogowy (rolniczy) przeznaczony do transportu.

Rozrzutnik

maszyna rolnicza służąca do równomiernego rozrzucania obornika na polu uprawnym.

Brona talerzowa

narzędzie rolnicze do spulchniania ziemi.

Opryskiwacz

urządzenie rolnicze służące do opryskiwania pola nawozem lub środkami ochrony roślin.

Sadzarka

maszyna rolnicza do sadzenia roślin bulwiastych, cebulowych i młodych drzewek.

Ciągnik rolniczy

pojazd mechaniczny przeznaczony do prac w gospodarstwie rolnym.

JAKIE PREDYSPOZYCJE POWINIEN POSIADAĆ ROLNIK?

Praca rolnika wymaga regularności i sumienności oraz umiejętnego zarządzania czasem. Co więcej w pracy tej wymagana jest zdolność do podejmowania decyzji oraz skrupulatność. Rolnik powinien charakteryzować się zamiłowaniem do pracy fizycznej na roli i hodowli zwierząt. Do pracy przydatne są także zdolności manualne oraz zamiłowanie do majsterkowania.

Cechami niezbędnymi w tym zawodzie są:

- sumienność,
- pracowitość,
- cierpliwość,
- wytrwałość,
- samodzielność,
- umiejętność podejmowania decyzji,
- umiejętności organizacyjne,
- umiejętność zarządzania czasem,

JAKIE WARUNKI FIZYCZNE SĄ NIEZBĘDNE W TYM ZAWODZIE?

- Praca rolnika wymaga bardzo dobrej kondycji fizycznej. Praca jest wykonywana w trudnych warunkach przy obsłudze niebezpiecznych maszyn rolniczych, niejednokrotnie wymaga tężyzny fizycznej.
- Przeciwwskazaniem do pracy rolnika są: choroby przewlekłe, choroby neurologiczne, ciężkie wady kręgosłupa, znacząco utrudniona koordynacja wzrokowo-ruchowa, przeciwwskazania do prowadzenia maszyn rolniczych np. omdlenia, choroby neurologiczne, choroby psychiczne.

INFORMACJE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- Istnieje możliwość wykonywania zawodu przez osoby z niepełnosprawnością, o ile pozwalają jej na to warunki zdrowotne. Ostateczną decyzję o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie podejmuje zawsze lekarz medycyny pracy.

JAK ZOSTAĆ ROLNIKIEM?

GIMNAZJUM

Zasadnicza Szkoła Zawodowa - (3 lata)

Egzamin potwierdzający kwalifikację R3

ROLNIK

Istnieje możliwość uzyskania kwalifikacji na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym.

JAKIE SĄ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU W TYM ZAWODZIE?

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik rolnik po potwierdzeniu kwalifikacji R.3. Prowadzenie produkcji rolniczej i R.16. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej może uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie technik agrobiznesu po potwierdzeniu dodatkowo kwalifikacji R.6. Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie.

Możliwość kontynuowania nauki na studiach wyższych (po zdaniu egzaminu maturalnego):

Rolnictwo, Ogrodnictwo, Weterynaria, Technika rolnicza i leśna, Zootechnika, Architektura krajobrazu, Agrobiznes itp.

CZY WIESZ, ŻE...?

CIEKAWOSTKI

- Czy wiesz, że rolnictwo rozwinęło się ponad 10 tys. lat p. n.e.?
- Czy wiesz, że kukurydza do Polski zawitała dopiero w XVIII wieku?
- Czy wiesz, że ojczyzną ogórka są Indie?
- Czy wiesz że łaciate zabarwienie futra u krów jest niepowtarzalne jak linie papilarne u człowieka? Nie ma dwóch identycznych.
- Największe jajo świata zniosła kubańska kura. Ważyło 180 gram (przeciętne jajko waży 60-70 gram). rekord został wpisany do Księgi Rekordów Guinnessa.

CO CZYTAĆ?

LITERATURA FACHOWA

- „Agromechanika” (<http://www.agromechanika.net.pl/index.html>),
- Zegar J.Z. (2012), „Współczesne wyzwania rolnictwa”, Warszawa,
- “Farmer.pl” (<http://www.farmer.pl/czasopismo-farmer/>),
- „Hodowca Drobiu” (<http://www.portalhodowcy.pl/hodowca-drobiu>),
- Gilewski R. i wsp. (2010), „Nowe trendy w hodowli i produkcji kur”,
- Grzebisz W. (2008), „Nawożenie roślin uprawnych”.

BIBLIOGRAFIA

- Podstawa programowa kształcenia w zawodzie, Opracowano na podstawie dokumentu z dnia 7 lutego 2012 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z późn. zmianami.
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie CKE, <http://www.cke.edu.pl/index.php/informatory-left/egzamin-zawodowy>
- Materiały projektu „Poznaj swoje zainteresowania i świat szkolnictwa zawodowego”, www.gimnazjum2.lublin.pl/efs/prezentacja

- Strony internetowe szkół prowadzących kształcenie w poszczególnych zawodach.
- „Podręcznik oceny zawodów z punktu widzenia różnych rodzajów niepełnosprawności. Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego”
(http://wupszczecin.home.pl/poradnik_gci/5_zeszyty_informacyjno_metodyczne/zeszyt_14.pdf).
- www.wynagrodzenia.pl (Raport Sedlak&Sedlak).
- Dane GUS 2012.

WYWIAD Z ROLNIKIEM

1. Dlaczego wybrał Pan zawód rolnika?

Od dziecka wychowywałem się na wsi. Moi dziadkowie, a potem rodzice byli rolnikami i prowadzili gospodarstwo rolne. To w moim przypadku tradycja rodzinna. Od małego miałem więc styczność z zawodem rolnika i wiedziałem jak to wygląda. Wiedziałem, że rodzice chcą przepisać na mnie gospodarstwo więc wybrałem ten zawód, by umieć prowadzić go jak najlepiej. Dodatkowo przez wcześniejszą pracę w gospodarstwie nabrałem doświadczenia i wiedziałem, że przy ewentualnych problemach pomogą mi rodzice.

2. Ilu spośród Pana rówieśników również wybrało ten zawód?

Myszę, że bardzo mało moich rówieśników wybrało ten zawód. W ogóle coraz mniej osób decyduje się na wybór tego zawodu. A jeżeli już go wybierają, to są to najczęściej osoby, które mają po kim przejść gospodarstwo.

3. Ile lat pracuje Pan w tym zawodzie?

Z rolnictwem jestem związany od dziecka. Przyglądałem się pracy moich rodziców i sam wykonywałem prace. Od pięciu lat prowadzę własne gospodarstwo.

4. Proszę opisać stanowiska pracy, które dotychczas Pan zajmował wykonując zawód.

Zawsze pracowałem jako rolnik. Jako rolnik zajmuje się hodowlą zwierząt, krów mlecznych. Dlatego muszę umieć rozpoznać gatunki, typy i rasy zwierząt gospodarskich, a także znać się na paszach. Oprócz tego muszę wykonywać prace związane z prowadzeniem produkcji roślinnej, czyli np. zbiór siana, zasianie zbóż. Ważna jest tu ocena jakości materiału siewnego i jego przygotowanie do siewu. Są sezony gdy pracy jest więcej np. lato, gdy są żniwa. Spokojniej jest w zimę, gdy można zregenerować siły. Jako rolnik obsługuję szereg maszyn związanych z rolnictwem, tj. ciągnik rolniczy, ładowarka teleskopowa, siewczkarnia do kukurydzy i kombajn. Zajmuje się także sprzedażą swoich produktów. Co tydzień mleko odbiera ode mnie mleczarnia, która wykorzystuje je w produkcji wyrobów z nabiału. Rolnik musi wykalkulować czy produkcja będzie mu się opłacała w danym momencie, jak i w przeszłości. Dużo podróżowałem po Niemczech, gdzie byłem w gospodarstwach i dużo z poznanych tam rozwiązań przenosiłem do swojego gospodarstwa. Wprowadziłem duże zmechanizowanie mojego gospodarstwa. Technika w rolnictwie poszła dużo do przodu. Posiadam np. robot służący do utrzymywania czystości, robot do podgarnywania paszy, dzięki któremu zwiększa się jej pobranie. Oprócz tego moja obora jest w pełni zautomatyzowana, wyposażona m.in. w roboty udojowe i automatyczne urządzenia do czyszczenia posadzki szczelinowej.

5. Czy wykonywany przez Pana zawód jest również zawodem wyuczonym?

Skończyłem Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy w tym kierunku. Szkoła pozwoliła mi na zrobienie prawa jazdy kategorii T. Oprócz tego poznałem różne techniki prowadzenia produkcji roślinnej jaki i zwierzęcej. Oprócz tego zdobyłem wiedzę jak ekonomicznie zarządzać przedsiębiorstwem. Uważam,

WYWIAD Z ROLNIKIEM

że najważniejsza w tym zawodzie jest praktyka, ale wiedza teoretyczna również jest bardzo ważna. Dlatego poszerzam swoją wiedzę, czytając pisma branżowe i jeżdżąc na różne wystawy i konkursy. Swoją wiedzę rozszerzam także na studiach o kierunku zootechnika.

6. W jakich kursach kształcających uczestniczył Pan, aby podnieść/uzupełnić swoje kwalifikacje?

Ukończyłem kurs z modernizacji gospodarstw rolnych oraz brałem udział w szkoleniach typowo żywieniowych o paszach, organizowanych przez producentów i dystrybutorów. Oprócz tego zacząłem szkolenie z obsługi serowara. Chcę przy jego pomocy produkować własne sery w gospodarstwie. Oprócz tego dużo dają wyjazdy zagraniczne do gospodarstw. Byłem w gospodarstwach w Niemczech i Francji, by zobaczyć jak gospodarstwa rolne wyglądają za granicą.

7. Czy jest Pan zrzeszony w jakimś związku, stowarzyszeniu, towarzystwie związanym z wykonywanym zawodem? Jeśli tak, to w jakich?

Należę do Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, który reprezentuje prawa i interesy hodowców i producentów bydła mięsnego. Zajmuje się także wspieraniem hodowli bydła i produkcji wołowiny.

8. Jakie wymagania stawiane są osobom wykonującym ten zawód?

Na pewno potrzebna jest tu duża siła i sprawność fizyczna oraz wytrzymałość. Przede wszystkim taka osoba musi posiadać umiejętność organizacji pracy i dobry stan zdrowia. Taka osoba musi także umieć obsługiwać traktor, samochód czy kombajn. W tym celu musi zdobyć prawo jazdy, odpowiednich kategorii.

9. Jakie cechy charakteru są przydatne w Pana zawodzie?

Myszę, że ważny jest spokój i umiejętność koncentracji. Konieczne jest też takie zamiłowanie do pracy fizycznej na świeżym powietrzu. Z mojej perspektywy, ważne jest by ta osoba kochała zwierzęta. Trochę musi być to też osoba o cechach biznesmena. Musi wiedzieć czego chce i czy mu się to opłaca. Zazwyczaj rolnik pracuje samodzielnie, więc ważna jest samodzielność. Potrzebna jest jednak także komunikatywność oraz umiejętność pracy w grupie np. przy zbiorach plonów, gdzie osób jest więcej.

10. Proszę wskazać, jakie zainteresowania powinna mieć osoba, która wykonuje dany zawód, które są z nim związane?

Myszę, że taka osoba by pracować z roślinami i zwierzętami, powinna interesować się przyrodą. Dlatego ja np. wybrałem studia z zakresu zootechniki, by wiedzieć co powinno jeść i co jest niezbędne do życia bydła. Na pewno dobrze w zawodzie odnajdują się osoby, które lubią pracę z maszynami. Rolnictwo to właściwie ich codzienne wykorzystanie. Rolnicy powinni mieć też zainteresowania z zakresu marketingu i ekonomii, by wiedzieć jak korzystnie sprzedać swój produkt.

11. Jakie wady zawodu może Pan wskazać?

Człowiek musi tu być dostępny 24/h w każdym dniu tygodnia. To nie jest praca, w której pracuje się osiem godzin i wraca do domu. Oprócz tego najwięcej pracy przypada na okres letni, więc nie można wyjechać na wakacje. Czasem całoroczna produkcja przez warunki atmosferyczne czy rynkowe może okazać się kompletnie nieopłacalna i nie przynieść żadnego zysku.

12. Proszę wymienić najważniejsze zalety Pana zawodu.

To nie jest nużąca praca. Każdego dnia wygląda inaczej. Nikt nade mną nie stoi i nie nakazuje mi co mam robić. Sam sobie jestem szefem. Oprócz tego to przynosi satysfakcję, gdy możesz jeść warzywa czy owoce, które sam zasadziłeś i dogłdałeś.

WYWIAD Z ROLNIKIEM

13. Gdyby Pan mógł, co by Pan zmienił w swoim zawodzie?

Na pewno zmieniłbym tryb sprzedaży naszych produktów. Czasem praca wymaga ode mnie dużo wysiłku i zaangażowanie a przez warunki na rynku najmniej zarabiam. Na okrągło jestem również kontrolowany. To dość utrudnia pracę. Bardzo utrudniana jest także bezpośrednia sprzedaż produktów od rolnika ludziom. Jest to obłożone wieloma przepisami, często bezsensownymi.

14. Proszę opisać, w jaki sposób praca w tym zawodzie może wpływać na życie osobiste/rodzinne?

Rolnik niestety niekiedy może pozwolić sobie na wyjazdy czy wakacje. Produkcja wymaga od niego by był dostępny przez cały czas. Na pewno zaletą jest to, że rolnik swoje gospodarstwo ma blisko domu, co pozwala mu na bycie blisko rodziny.

15. Jak opisałby Pan wpływ tego zawodu na zdrowie osoby wykonującej go?

Niezachowanie przepisów BHP oraz nieumiejętna obsługa maszyn może prowadzić do wypadków, np. zmiążeń czy amputacji kończyn. Praca wymaga też kontaktu z chemikaliami, co może spowodować uczulenia czy zatrucia. Duży wysiłek fizyczny wpływa na obciążenie kręgosłupa i powoduje jego ból, a z czasem deformacje.

16. Jakich zarobków może oczekiwać osoba wykonująca zawód rolnika?

Zarobki w tym zawodzie są właściwie bardzo różne. Zależy to od wielkości gospodarstwa, jego rodzaju, jak i lokalizacji. Znaczące są tu też warunki pogodowe i rynkowe. Zarobki rolnika są też ściśle uzależnione od urodzaju w danym sezonie. Jeżeli sezon jest dobry rolnik może zarobić naprawdę dużo. Czasem są jednak sezony, gdy właściwie nie oplaca się nawet zbierać plonów i zostają one na polu.

17. Jak oceniałby Pan możliwości rozwoju w zawodzie rolnika?

Można oczywiście studiować rolnictwo. Jest także dużo szkoleń, wystaw hodowlanych na które zjeżdżają się rolnicy, co motywują do pracy i poprawiania swoich wyników. Jestem młodym rolnikiem i wiele osób to docenia. Dlatego dostałem Tytuł Rolnika Roku 2013. To przynosi satysfakcję. W przypadku rolnictwa rozwojem, będzie ciągłe poszerzanie gospodarstwa i jego zmechanizowanie.

18. Co poradziłby Pan młodzieży decydującej się na wybór tego zawodu?

Myślę, że zawód rolnika to bardzo przyszłościowy i ciekawy zawód. W tym momencie coraz bardziej popularna jest ekologia. W najbliższym czasie pozycja rolnictwa wzrośnie więc znacząco i będzie bardzo opłacalna. Fachowcy tego zawodu będą poszukiwani i na pewno będzie można znaleźć w tym zawodzie pracę.

Dziękuję za wywiad.

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ - QUIZY

Zapoznałeś się z charakterystyką zawodu. Teraz sprawdź swoją wiedzę i predyspozycje do zawodu rozwiązując quizy interaktywne.

